

Zitting 1975-1976 Nr. 134

13 386

Herziening van de bepalingen van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering betreffende de tenuitvoerlegging van vermogensstraffen

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is, in het belang van een doelmatige afdoening van strafzaken, de bepalingen van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering betreffende de tenuitvoerlegging van vermogensstraffen te herzien;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

In het Wetboek van Strafrecht worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A

Artikel 23 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid wordt gelezen:

De geldboete moet worden betaald binnen de termijn door het openbaar ministerie, dat met de tenuitvoerlegging van het vonnis of arrest is belast, te stellen.

2. Het derde, vierde, vijfde, zesde, zevende, achtste en negende lid vervallen.

B

Na artikel 24 worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 24a. Indien bij het vonnis een of meer geldboeten zijn opgelegd tot een bedrag van tenminste vijfhonderd gulden, is de rechter bevoegd bij de uitspraak te bepalen, dat de veroordeelde het bedrag in gedeelten mag voldoen. Elk van die gedeelten wordt daarbij op ten minste honderd gulden bepaald.

In geval van toepassing van het eerste lid stelt de rechter bij de uitspraak tevens termijnen vast voor de betaling van het tweede en – zo de geldboete in meer gedeelten mag worden voldaan – de volgende gedeelten.

Deze termijnen worden op ten minste één en ten hoogste drie maanden gesteld. Zij mogen tezamen een tijdvak van twee jaar niet overschrijden.

Artikel 24b. Wanneer een ingevolge een onherroepelijke veroordeling tot geldboete te betalen bedrag binnen de daarvoor gestelde termijn niet in zijn geheel is voldaan, wordt de veroordeelde door het openbaar ministerie schriftelijk tot betaling aangemaand. Het bedrag wordt dan van rechtswege verhoogd met vijf en twintig gulden.

Is het overeenkomstig het vorige lid verhoogde bedrag na verloop van dertig dagen sedert het verzenden van de aanmaning geheel of ten dele onbetaald gebleven, dan wordt de veroordeelde opnieuw door het openbaar ministerie schriftelijk aangemaand tot betaling. In dat geval wordt het bedrag, dan wel het nog verschuldigde gedeelte daarvan, van rechtswege verder verhoogd met een vijfde, doch ten minste met vijf en twintig en ten hoogste met duizend gulden.

Een geldboete die krachtens een rechterlijke beslissing overeenkomstig artikel 24a in gedeelten mag worden voldaan, of ten aanzien waarvan het openbaar ministerie betaling in termijnen heeft toegestaan, is onmiddellijk in haar geheel opeisbaar, zodra een verhoging krachtens het vorige lid is ingetreden.

In gevallen, waarin het openbaar ministerie, nadat de veroordeelde reeds in verzuim was, alsnog uitstel van betaling heeft verleend, dan wel afbetaling heeft toegestaan, vinden de voorgaande leden van dit artikel geen toepassing, zo lang de veroordeelde zijn verplichtingen volgens de getroffen nadere regeling nakomt.

Betalingen door de veroordeelde gedaan worden geacht in de eerste plaats tot voldoening van de opgelegde geldboete of geldboeten te strekken.

Artikel 24c. Bij de uitspraak waarbij geldboete wordt opgelegd, beveelt de rechter voor het geval dat noch volledige betaling noch volledig verhaal van het verschuldigde bedrag volgt, dat vervangende hechtenis zal worden toegepast.

De duur van de vervangende hechtenis wordt in gehele dagen, weken of maanden vastgesteld.

De vervangende hechtenis belooft ten minste één dag en ten hoogste zes maanden. Voor elke volle vijfentwintig gulden van de geldboete wordt niet meer dan één dag opgelegd.

Wanneer een gedeelte van het verschuldigde bedrag is voldaan, vermindert de duur van de vervangende hechtenis naar evenredigheid. Heeft deze vermindering tot gevolg dat voor een gedeelte van een dag vervangende hechtenis zou moeten worden ondergaan, dan vindt afronding naar boven plaats tot het naaste aantal gehele dagen.

Het vorige lid is ook van toepassing in gevallen waarin de betaling geschiedt nadat reeds een deel van de vervangende hechtenis ten uitvoer is gelegd.

C

Het tweede en derde lid van artikel 34 worden gelezen:

De voorwerpen moeten in dit geval worden uitgeleverd of de geschatte waarde moet worden betaald.

De artikelen 24b, 24c en 25 vinden overeenkomstige toepassing.

D

Artikel 36 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid wordt gelezen:

De artikelen 24b, 24c en 25 vinden overeenkomstige toepassing.

2. Het vierde lid vervalt.

E

In artikel 60, onder 3°, en artikel 62, tweede lid, wordt in plaats van: 'het maximum, bepaald in het vijfde lid van artikel 23 met niet meer dan een derde te boven gaan' gelezen: het maximum, bepaald in artikel 24c, derde lid, niet overschrijden.

F

Aan artikel 77 wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:

Wanneer een geldboete wegens een overtreding is opgelegd en de rechter heeft beslist dat het bedrag daarvan in gedeelten mag worden voldaan, dan wel het openbaar ministerie aan de veroordeelde op diens verzoek uitstel van betaling heeft verleend of betaling in termijnen heeft toegestaan, wordt de verjaringstermijn verlengd met twee jaar.

G

In artikel 77b wordt in plaats van 'de artikelen 9–33a, 34' gelezen: de artikelen 9–24a, 24c – 33a, 34.

H

Artikel 77i wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vierde lid wordt gelezen:

De voorwerpen moeten in dit geval worden uitgeleverd of de geschatte waarde moet worden betaald.

2. Het vijfde lid wordt gelezen:

Wanneer binnen de daarvoor gestelde termijn noch de verbeurdverklarde niet inbeslaggenomen voorwerpen zijn uitgeleverd, noch het bedrag van de geschatte waarde daarvan is betaald, vindt artikel 24b overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat de verhoging, voorzien in het eerste lid van dat artikel, en het minimum van de verhoging, voorzien in het tweede lid, beperkt blijven tot vijf gulden.

I

Artikel 77o wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid wordt gelezen:

In geval van toepassing van artikel 24b blijven de verhoging, voorzien in het eerste lid van dat artikel, en het minimum van de verhoging, voorzien in het tweede lid, beperkt tot vijf gulden.

2. Het vierde, vijfde en zesde lid vervallen.

Artikel II

Het Wetboek van Strafvordering wordt als volgt gewijzigd.

A

Artikel 507 wordt gelezen:

Indien wordt afgezien van verhaal of verder verhaal van het bedrag, verschuldigd wegens een opgelegde geldboete of verbeurdverklaring van niet in beslag genomen voorwerpen, kan het nog te betalen bedrag, op vordering van het openbaar ministerie, worden vervangen door arrest of beris-

ping. Bij vervanging door arrest mag elke vijf gulden van het nog verschuldigde bedrag niet door meer dan een dag worden vervangen.

Op de vordering wordt beslist door de rechter die de straf heeft opgelegd, nadat de veroordeelde in de gelegenheid is gesteld daarop te worden gehoord. Desgeraden geeft de rechter de nodige bevelen voor de verschijning van de veroordeelde in raadkamer.

De rechter beslist bij een met redenen omklede beschikking. Indien hij de vordering afwijst, kan hij bepalen dat het verschuldigde alsnog in gedeelten met inachtneming van door hem vast te stellen termijnen mag worden voldaan.

B

Artikel 561 wordt gelezen:

Voor zover de tenuitvoerlegging is toegelaten, wordt het vonnis of arrest zodra mogelijk ten uitvoer gelegd.

Bestaat de straf uit geldboete, dan bepaalt het openbaar ministerie dat met de tenuitvoerlegging is belast, de dag of – in geval van toepassing van artikel 24a van het Wetboek van Strafrecht – de dagen waarop de betaling uiterlijk moet geschieden. Het ziet erop toe dat de veroordeelde hierover tijdig wordt ingelicht.

Het openbaar ministerie kan uitstel van betaling verlenen of betaling in termijnen toestaan. Indien artikel 24a van het Wetboek van Strafrecht is toegepast, kan het openbaar ministerie op verzoek van de veroordeelde schriftelijk een voor hem gunstiger regeling van de betaling toestaan.

Bij toepassing van het vorige lid moet het totale bedrag in elk geval worden voldaan binnen twee jaar en drie maanden na de dag waarop het vonnis of arrest voor tenuitvoerlegging vatbaar is geworden.

C

De artikelen 572–573 worden vervangen door de volgende artikelen.

Artikel 572. De tenuitvoerlegging van vonnissen of arresten, houdende veroordeling tot geldboete, geschiedt door het openbaar ministerie dat de zaak aanhangig heeft gemaakt.

Bij algemene maatregel van bestuur worden voorschriften gegeven omtrent de plaats van betaling van geldboeten.

Artikel 573. Bij gebreke van volledige betaling binnen de ingevolge artikel 561 bepaalde termijn wordt het verschuldigde bedrag, vermeerderd met de verhogingen voorzien in artikel 24b van het Wetboek van Strafrecht, na voorgaande schriftelijke waarschuwing, op de goederen van de veroordeelde verhaald.

Van verhaal kan worden afgezien:

- a. wanneer het nog te betalen bedrag ten hoogste vijfhonderd gulden bedraagt, dan wel
- b. wanneer reeds aanstonds vaststaat dat volledig verhaal niet of slechts door executoriale verkoop mogelijk is.

Is volledig verhaal onmogelijk gebleken of daarvan met toepassing van het vorige lid afgezien, dan wordt, na voorgaande schriftelijke waarschuwing, de vervangende hechtenis ten uitvoer gelegd.

Waarschuwingen, overeenkomstig het eerste of derde lid van dit artikel tot de veroordeelde gericht, worden aan hem betekend.

Tenzij de veroordeelde hier te lande geen bekende woon- of verblijfplaats heeft, wordt tot tenuitvoerlegging van vervangende hechtenis niet overgegaan voordat acht dagen zijn verstreken sedert de dag waarop zich een omstandigheid heeft voorgedaan blijkens welke hij kennis heeft gekregen van een overeenkomstig het voorgaande lid aan hem betekende waarschuwing.

D

Artikel 574 vervalt.

E

Artikel 575 wordt als volgt gewijzigd:

1. De eerste twee leden worden gelezen:

Verhaal op de goederen van de veroordeelde geschiedt krachtens een dwangbevel, medebrenghende het recht om die goederen zonder vonnis aan te tasten.

Het dwangbevel wordt in naam des Konings uitgevaardigd door het openbaar ministerie, dat met de tenuitvoerlegging van het vonnis of arrest is belast. Het wordt ten uitvoer gelegd als een vonnis van de burgerlijke rechter.

2. In het derde lid worden de volgende wijzigingen aangebracht.

a. In de eerste volzin vervallen de woorden: of tegen de beschikking, waarbij zij met toepassing van artikel 574 nader werd vastgesteld

b. In plaats van 'de ambtenaar in wiens naam de tenuitvoerlegging geschiedt' wordt telkens gelezen:

de ambtenaar die het dwangbevel heeft uitgevaardigd

c. In de voorlaatste volzin wordt, in plaats van 'de niet betaalde geldboete of het niet betaalde deel der geldboete' gelezen:

het nog verschuldigde bedrag

3. In het vierde lid vervallen de woorden: roerende of onroerende

F

De artikelen 576, 576a en 577 worden vervangen door de volgende artikelen.

Artikel 576. Verhaal kan zonder dwangbevel worden genomen op:

a. inkomsten in geld uit arbeid van de veroordeelde;

b. pensioenen, wachtgelden en andere periodieke uitkeringen waarop de veroordeelde aanspraak heeft;

c. het tegoed van een rekening bij een bank- of giro-instelling waarover de veroordeelde ten eigen bate vermog te beschikken.

Verhaal met toepassing van het vorige lid geschiedt door middel van een schriftelijke kennisgeving van het openbaar ministerie dat met de tenuitvoerlegging van het vonnis of arrest is belast. De kennisgeving bevat een voor de uitoefening van het verhaal voldoende aanduiding van de persoon van de veroordeelde, en vermeldt welk bedrag uit hoofde van de veroordeling nog verschuldigd is, bij welke rechterlijke uitspraak de geldboete is opgelegd, alsmede de plaats waar de betaling moet geschieden. Zij wordt betekend aan de veroordeelde en aan degene onder wie het verhaal wordt genomen. Artikel 529 is van overeenkomstige toepassing.

Door de betekening van de kennisgeving is degene onder wie het verhaal wordt genomen, verplicht tot betaling aan de Staat van het in de kennisgeving bedoelde bedrag voor zover de veroordeelde op hem een opeisbare vordering heeft of verkrijgt. Het openbaar ministerie bepaalt de termijn waarbinnen de betaling moet geschieden. De verplichting tot betaling vervalt zodra het uit hoofde van de veroordeling verschuldigde bedrag is betaald of verhaald en uiterlijk wanneer twee jaren na de dag van betekening zijn verstreken.

Degene onder wie het verhaal wordt genomen, kan zich niet ten nadele van de Staat beroepen op het tenietgaan of de vermindering van zijn schuld aan de veroordeelde door betaling of door verrekening met een tegenvordering die na de betekening aan hem is opgekomen of opeisbaar is geworden. Voor de toepassing van de artikelen 754 en 755 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en artikel 33 van de Faillissementswet wordt het verhaal met beslag onder derden gelijkgesteld.

Indien verhaal is genomen op een periodieke uitkering die ingevolge enig wettelijk voorschrift niet vatbaar is voor beslag kan telkens ten hoogste een vijfde gedeelte van de uitkering tot betaling van het uit hoofde van de veroordeling verschuldigde bedrag worden bestemd. Overigens strekt het verhaal zich niet uit tot gelden waarvan de wet bepaald heeft, dat zij niet voor inbeslagneming vatbaar zijn.

Iedere belanghebbende kan zich binnen zeven dagen na de betekening van de in het tweede lid van dit artikel bedoelde kennisgeving bij met redenen omkleed bezwaarschrift verzetten tegen het verhaal. Artikel 575, derde lid, is op dit verzet van toepassing.

Een ieder, behoudens de veroordeelde, is verplicht desgevorderd aan het openbaar ministerie, dat met de tenuitvoerlegging van het vonnis of arrest is belast, de inlichtingen te verstrekken welke naar het redelijk oordeel van het openbaar ministerie noodzakelijk zijn ten behoeve van de toepassing van het eerste lid van dit artikel. De artikelen 217 en 218 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 577. Indien niet in beslag genomen voorwerpen verbeurd zijn verklaard, dan wel openbaarmaking van de uitspraak op kosten van de veroordeelde is bevolen, vinden de artikelen 561, tweede, derde en vierde lid, en 572 overeenkomstige toepassing.

Wanneer binnen de daarvoor bepaalde termijn noch uitlevering van de voorwerpen noch betaling van de geschatte waarde plaats heeft, dan wel de kosten van openbaarmaking niet worden betaald, vinden de artikelen 573, 575 en 576 overeenkomstige toepassing.

Artikel III

Het totaal van de verhogingen, voorzien in artikel 24b, eerste en tweede lid, en artikel 77i, vijfde lid, van het Wetboek van Strafrecht, kan – wanneer de geldboete is opgelegd vóór het tijdstip waarop deze wet in werking treedt – in geen geval het bedrag overschrijden, wegens te late betaling verschuldigd krachtens de tot dat tijdstip geldende wet.

Artikel IV

Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,